

**Міністерство освіти і науки України
Департамент освіти і науки
Сумської обласної державної адміністрації
Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка
Факультет іноземної та слов'янської філології
Кафедра української мови і літератури
Науково-дослідна лабораторія
«Академічна культура дослідника в освітньому просторі»
Ресурсний центр професійного розвитку
вчителя української мови і літератури**

**ІННОВАЦІЇ В ОСВІТІ
І ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ
УЧИТЕЛЯ-СЛОВЕСНИКА**

Збірник матеріалів

V Всеукраїнської науково-практичної конференції

Випуск 5

**Текст у сучасних дослідницьких
парадигмах**

Суми
Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка
2021

УДК 001.895:005.336 (37.011.3 - 051: 80)

Рекомендовано до друку вченою радою Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка (протокол № 3 від 22 жовтня 2021 року).

Редакційна колегія:

Семенов Олена, доктор педагогічних наук, професор (відповідальний редактор)

Кириленко Надія, кандидат філологічних наук, доцент;

Герман Вікторія, кандидат філологічних наук, доцент;

Громова Наталія, кандидат педагогічних наук, доцент;

Кумеда Олена, кандидат філологічних наук, доцент;

Пономаренко Наталія, кандидат педагогічних наук,;

Рудь Ольга, кандидат філологічних наук, доцент;

Ячменик Марина, кандидат педагогічних наук.

Інновації в освіті і педагогічна майстерність учителя-словесника: збірник матеріалів V всеукраїнської науково-практичної конференції, (м. Суми, 29-30 жовтня 2021 року) / за ред. О. М. Семенов. Суми: Видавництво СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2021. Випуск 5. 152 с.

У збірнику представлено узагальнені результати досліджень учасників IV всеукраїнської науково-практичної конференції «Інновації в освіті і педагогічна майстерність учителя-словесника». Проблематика наукових розвідок: формування педагогічної майстерності фахівця у вимірах педагогіки добра академіка НАПН України Івана Андрійовича Зязюна; проведення занять в умовах змішаного навчання, формування ключових компетентностей мовної особистості учня/студента; академічної культури і академічної доброчесності особистості в епоху цифрових технологій; медіакультури та інфомедійної грамотності учителя/викладача/учня. Матеріали конференції подано в авторській редакції.

Збірник рекомендовано для широкого кола фахівців.

Innovations in Education and Pedagogical Mastery of the Teacher-Philologist: collection of materials of the V all-Ukrainian scientific and practical conference (Sumy, 2021) . – Sumy: Sumy State Pedagogical University named after A. S. Makarenko Publishing House, 2021.

The research results of the participants of the all-Ukrainian scientific and practical conference "Innovations in Education and Pedagogical Mastery of Teacher-philologist " are presented. The main problems of scientific research: the formation of pedagogical skills of a specialist in the dimensions of kindness pedagogy of academician of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine Ivan Andriyovych Zyazyun; conducting classes in the conditions of blended learning, formation of key competencies of the language personality of the schoolchild / student; academic culture and academic integrity of the individual in the age of digital technologies; media culture and infomedia literacy of teacher / teacher / student.

The collection is recommended for a wide range of specialists.

©Сумський державний
педагогічний університет ім. А.С. Макаренка, 2021

2. Зязюн, І.А. (2000). Педагогіка добра: ідеали і реалії. К.: МАУП.
3. Зязюн І.А., Крамущенко Л.В., Кривонос І.Ф. та ін. Педагогічна майстерність: підручник. І.А. Зязюн (Ред.). 2-ге вид., допов. і переробл. К.: Вища школа, 2004. 422 с.
4. Лук'янова, Л.Б. (2018). Наукова школа академіка І.А. Зязюна у формальному і неформальному вимірах. Проблеми освіти. ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти». Вип. 90. 240 с.
5. Ничкало, Н. (2017). Педагогіка серця і добра Івана Зязюна. *Рідна школа*, 9-10. С. 49-55.
6. Ничкало, Н.Г. (2014). Українська наукова школа педагогічної майстерності – скарбниця сьогодення і майбутнього. Б.І. Андрусишин та ін. (Ред.). *Вища освіта України* (Т. 1, с. 23). Київ – Кіровоград: КДПУ імені Володимира Винниченка.
7. Романовский, А.Г. (2014). Об учителе с любовью. Філософія освіти: теорія і практика управління соціальними системами, 4. С. 20-28.

Шарова Т.М.,
доктор філологічних наук, професор
кафедри суспільно-гуманітарних наук
Таврійського державного агротехнологічного
університету імені Дмитра Моторного

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ І АКАДЕМІЧНЕ ПИСЬМО: ЦИФРОВІЗАЦІЯ ТА КОМУНІКАЦІЯ

У ХХІ столітті цифровізація набуває поширення і розповсюджується на різні сфери діяльності людини, у тому числі освіту. Особливо це стосується закладів загальної освіти, закладів фахової передвищої освіти, закладів вищої освіти, коли в умовах COVID-19, науково-педагогічні працівники та здобувачі вищої освіти працюють дистанційно.

Цифровізація освітнього простору сьогодні вже представлена у більшості наукових працях, у тому числі закордонних. Однак, питання академічної доброчесності та академічного письма все частіше піднімається в науковому колі та презентується на всіх рівнях здобуття освіти [1]. Більшість закладів вищої освіти України для якісного надання освітніх послуг в умовах дистанційного навчання перейшли на платформу MOODL, тим самим надаючи можливість здобувачам вищої освіти готуватися до занять. Однак, питання, що стосуються самостійного опанування певними інструментами в цифрі наразі можна вивчити шляхом проходження різноманітних онлайн-курсів на українських

(EdEra, Prometheus, ВУМ) чи закордонних онлайн-платформах (Coursera, Edx, Edx, Alison) [2].

Беручи до уваги україномовні платформи та ресурси, питання академічної доброчесності та академічного письма можна вивчити під час проходження онлайн-курсів: «Академічна доброчесність» (онлайн-платформа EdEra), «Академічна доброчесність в університеті» (онлайн-платформа ВУМ), «Академічна доброчесність: онлайн курс для викладачів» (онлайн платформа Prometheus). Здебільшого, представлені онлайн-курси призначені для здобувачів та викладачів, хоча на платформах ніяких обмежень немає.

Актуальністю користується онлайн-курс «Академічна доброчесність: онлайн курс для викладачів» на електронному ресурсі Prometheus, де викладачі можуть зануритись в питання академічної доброчесності у вищій школі. Досить потужно у цьому курсі представлена концепція академічної доброчесності у вищій освіті, види академічних порушень, а також методика викладання: сприяння академічній доброчесності. Сучасним та потрібним є в курсі Модуль 3, який подає інформацію про дизайн освітніх програм та курсів з фокусом на академічну доброчесність. Для тих, хто цікавиться академічним письмом, представлений Модуль 4, який має назву: «Основи академічного письма та доброчесності». Корисною для слухачів є інформація, представлена в модулі 5-6: дизайн системи оцінювання для підвищення академічної доброчесності та наукове керівництво і розвиток культури академічної доброчесності. Після проходження тестів за кожним модулем, слухач онлайн-курсу може по рефлексувати, заповнивши нотатник для рефлексій.

Онлайн-курс «Академічна доброчесність в університеті» на онлайн-платформі ВУМ дозволяє слухачам розібратися в питаннях: що таке академічна доброчесність, яким може бути плагіат, що треба робити, аби уникнути плагіату (академічне письмо). Не менш цікавими є інформаційні блоки, де представлена інформація про те, якими є передумови створення доброчесного середовища в університеті (університетська автономія) або як створити доброчесне середовище в університеті [3].

Питання академічно доброчесності та академічної культури представлено також в онлайн-курсі «Академічна доброчесність» на онлайн-ресурсі EdEra. Окрім інформації, яка дозволяє зрозуміти, що так академічна доброчесність, плагіат, представлено та пояснено теми академічної доброчесності у школі та вказано на роль оцінювання у формуванні академічного доброчесного

середовища. Акцентовано увагу на тому, що після завершення школи треба також піклуватись про якісну освіту упродовж життя.

Не менш цікавими є онлайн-курси, де розглядаються питання цифровізація та комунікації: «Цифрова безпека та комунікація в онлайні» (ВУМ), «Ефективні комунікації для освітніх управлінців» (EdEra), «Цифрові комунікації в глобальному просторі» (Prometheus). Однак базовими питаннями усього людства є довіра та повага людей в соціумі [4].

Сучасне стратегічне оновлення освітнього процесу закладів вищої освіти вимагає від науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти толерантності, корпоративної культури, комунікації, професійного капіталу, оптимізації внутрішніх процесів закладу. Головним критерієм таких вимог має бути чітке дотримання принципів академічної доброчесності, академічної культури, академічного письма. Орієнтація на цифровізацію, онлайн-комунікацію у сучасному освітньому просторі зробить випускника закладу освіти конкурентоспроможним на ринку.

Список використаних джерел:

1. Семенов О.М. Культура наукової української мови: навч. посіб. / за ред. Л.І. Мацько. Суми: СумДПУ ім. А.С. Макаренка, 2008. 252 с.
2. Шарова Т. М. Цифровий формат освіти та комунікація: огляд онлайн курсів. Академічна культура дослідника в освітньому просторі: європейський та національний досвід: зб. матеріалів III міжнар. наук.-практ. конф., 14-15 трав. 2020 р. Суми. С. 144–149.
3. Шарова Т.М. Можливості україномовної онлайн-платформи «Відкритий Університет Майдану». Тези доповідей V Міжнародної науково-практичної конференції «Інформаційні технології в освіті, науці і техніці»(ІТОНТ-2020): Черкаси, 21-23 травня 2020 р. Черкаси. С. 186–188.
4. Sharova T. M., Sharov S. V. E-learning: an effective format of education. Academic culture of the researcher in the educational space: European and national experience: Coll. materials of II International. Research Practice Conf. Sumy. 2019. С. 119–123.